

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ven. Viri Thomæ Malleoli A Kempis, Canonici Regvlaris
Ordinis D. Avgvstini. Opera Omnia**

Thomas <von Kempen>

Dvaci, 1625

Sermo XXVII. De aurea corona in capite sanctissimæ Agnetis virginis &
martyris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45790](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45790)

ter cor eius in amorem sui sanctissimi ac mellifui nominis accedit, ut magis eligeret mori, quam caelestis Sponsi sui fidem frangere, cui se deuotum perpetuo foedere famulari.

8. O verè admirabilis constantia virginis, o quam laudabilis patientia S. Agnetis: quæ inter tantas tentationes & persecutiones, inter tot clamores, derisiones, blanditias, terrores, & armatos viros gladios vibrantes, virginitatis propositum tenuit: & Christum sponsum suum esse, palam coram aduersarijs profiteri non timuit, sed cum magna constantia de nobilitate, de pulchritudine, & potestate Christi Sponsi sui, multa magnifica laudabiliter narrando clamauit, dicens: Ipsi sum desponsata, cui Angeli seruiunt, cuius pulchritudinem sol & luna mirantur, Ipsi soli seruo fidem, ipsi me tota deuotione committo. Et meritò quidem. Ipse enim solus verus est Deus, potens in caelo & in terra: sedens super cherubim & seraphim, iuuetur abyssos & abscondita cordis: Ipse humiles respicit & superbos à longè cognoscit. Ipse personam hominis non accipit, sed rectum iudicium in omnibus seruat, tribuens vnicuique veraciter quod debet. Ipse ab aeterno omnia cognoscit, & cum summa prouidentia cuncta gubernat. Ipse electos suos multipliciter probat, & pro multa patientia copiosè in caelo remunerat; reprobos verò, propter eorù malitiam, districtè panit & damnat, seruata in his omnibus magna misericordia cum plena iustitia: Cui aeterna laus & gloria per infinita seculorum secula. Amen.

De constantia
S. Agnetis.

De nobilitate
Christi.

SERMO XXVII.

De aurea corona in capite sanctissima Agnetis virginis & martyris.

I. *ET* tanquam sponsam, decorauit me corona. Dilecti fratres, nunc de corona sanctissimæ Agnetis virginis, qua coronauit eam Christus in caelis, pauca (si placet) audiatis. Corona est ornamentum capitis, & maximæ dignitatis: quæ specialiter debetur regibus, & regum filijs & filiabus, ob nobilitatem generis; aut etiam aliquibus magnis personis, in signum victoriæ, aut doctrinæ, aut sanctitatis, seu eximie virtutis. Vnde de sanctis martyribus specialiter legitur & cantatur: Corona aurea super caput eius, expressa signo sanctitatis. Sed quis huius coronæ pulchritudinem dignè enarrabit? Æstimo, quòd nemo mortalium scire poterit, nisi cui Deus hoc mysterium reuelauerit, aut eius gratia post mortem ad regnum Dei peruenerit. Ista aurea corona, omnem seculi huius gloriam & decorem, tam regum quam principum, tam nobilium quam præsulum mitras excedit; quia non de terrena materia facta est, sed in caelesti officina à Deo parata, noua semper claritate resulget.

Corona
S. Agnetis.

Christus
corona &
præmium
sanctorum
omnium.

2. Et quid melius & dignius, pro nostra imaginatione, per hanc coronam intelligere possumus, quam ipsum Dominum nostrum Iesum Christum, æternæ gloriæ donatorē? Ipse enim est essentialiale præmium, & corona omnium sanctorum, principium & finis omnium bonorum. Ipse, summa felicitas, summa iucunditas, summa pulchritudo, summa suavitas. Ipse, æterna veritas, æterna sapientia, æterna bonitas, æterna maiestas. Ipse, fons vitæ amoenissimus, qui omnes cæli ciues sua præsentia lætificat & inebriat, & misericordia saluat & coronat; per gratiam iustificat & illuminat, per gloriam beatificat & satiat. Ipse, omnia ad se trahit, omnia per se implet, super omnia exaltat, & supereffluenter remunerat; tribuens singulis aureum denarium pro laboribus pauperibus, & pro breui certamine auream coronam in vita æterna, cum Angelis potissimum possidendam. Pro hac corona habenda omnes laborare debemus, & certare ut vincamus, sicut omnes sancti ante nos fecerunt, & vicerunt; qui modò cum Christo regnāt, & coronas triumpales pro duri certaminis labore in capitibus portant. Qui tamen sibi victoriā de hostibus non ascribunt, sed cū omni reuerētia & gratitudine coronas suas ante sedē Dei coram agno deponunt; & cū ingenti exultatione & consona voce psallunt, & dicunt: Benedictio, claritas, sapientia, laus, honor, gloria, salus, virtus, victoria, Deo nostro in secula, qui nos per multas tribulationes perduxit ad hanc gloriosam coronam feliciter obtinendam. Hanc aureā coronā cū aureola percipere meruit Agnes beatissima, permanēs fortis & cōstans in passione sua pro fide, & castitate, tradens semetipsam in mortem, ut acciperet coronam gloriæ nunquam amittendam. Quid hac corona pulchrius? quid iucundius? Quid sublimius? Quid felicius, quam regem Angelorum clarissimè contemplari, cum omnibus Sanctis in cælis?

Adhortatio ad demerendam coronā qui est Christus.

Virtutes
S. Agnetis.

3. O virgo Christi, contemprix mundi, quæ elegisti Christo in castitate seruire, exhilarēce in spe futuræ gloriæ. Si desideras auream coronam, ferre in cælo, fer modò Christum in corde, semper in ore, semper in opere. Averte oculos tuos à mundo, leua animam tuam ad Iesum in cælum. Sis seruens in laude eius, humilis & vilis in oculis tuis, frequens in precibus, prompta in obsequijs, prouida in verbis, patiens in doloribus, tacita in opprobrijs, hilaris in despectibus, simplex in vestibus, pudica in moribus, custodita in omnibus vijs tuis. Noli Christum negligere in aliquo opere vel momento temporis sub cælo, qui nunquam auertit oculos suos à te, in quocūque fueris loco. Attende Agnetem sanctam, quasi in corpore morantem, & castitatis exemplaribi monstrantem. Tam sancta, tam casta, tam deuota, tam pudica, tam honesta, tam custodita fuit Agnes beatissima in hac vita:

vt

vt nec oculos suos leuaret ad idola Gentium, nec ad spectacula ludorum, nec ad fulgorem auri vel argenti, nec concupisceret decorem aut amicitiam alicuius mortalis viri: sed Deum mente gerens, fide tenens, corde amans, ore laudans, toto animæ desiderio oculos suos erigebat continuè ad cælum; vbi sciebat esse Christum Sponsum suum, cordis sui thesaurum optimum, super omnia desiderabilia amandum & amplectendum.

4. Igitur adhuc pro ampliori deuotione excitanda, contemplari libet pulchritudinem coronæ beatissimæ Agnetis, quæ speciosis ornata floribus, mirandam iucunditatem castis ingerit mentibus. Habet enim tres circulos argenteos, ad honorem sanctæ Trinitatis, continentes tria ferta cõstipata floribus pulcherrimi coloris, & suauissimi odoris. Qui habet aures audiendi audiatur & intelligat, quid mysticè ista significant. Delectantur Virgines in pulchris vestibis & floribus; milites in armis aureis & loriceis; clerici in libris & studijs, monachi in hymnis & psalmis, seculares in terrenis; principes in delicijs, spirituales in diuinis. Nulla tamè delectatio maior & suauior, quàm in Deo & virtutibus veris, ad Dei honorem factis, exultare. Dimissis ergo lubricis & caducis, cum castis & sacratis virginibus, inspiciamus internis oculis, immarcescibiles flores in coronâ felicissimæ Agnetis.

De pulchritudine coronæ.

5. Primus circulus continet fertum ex albis floribus & cãdidis lilijs, in valle humilitatis conceptis & natis. Isti flores designant sanctas & deuotas meditationes de incarnatione Iesu Christi, ex Maria pura & sancta Virgine nati, mundis pannis inuoluti, in arcto præsepio locati, virgineis vberibus lactati; Angelicis laudibus commendati; à deuotis pastoribus visitati; à stella radiante reuelati; à sanctis regibus quæsit, inuenti, & adorati; ab eisdem cù tribus muneribus (auro, thure, & myrrha) oblati dignè venerati, à S. Simeone in vlnis amorosis amplexati, ab Anna vidua corde & ore summè benediçti & confessi. Quid in his omnibus bonis auditis, lectis, & percogitatis aliud reperitur, quàm hortus plenus floribus & lilijs, cum aromatibus multis? Verè omnia hæc nitent, florent & coruscant: flagrant, odorant, & delectant. Isti flores de natiuitate Christi, & perpetua virginitate beatæ Mariæ matris eius, habent tam suauem odorem, tam mirum saporem, tam magnum decorem, tam fortem ardorem; quòd expellunt ab anima languente omnem tentationem & carnalem amorem; omnem iram & indignationem; omnem inuidiam & superbiam; omnem acediam & torporem; omnem duritiam & perturbationem; omnem tristitiam & diffidentiam; omnem nequitiam & fallaciam; omnem turpitudinem & diabolicam immisionem: siue à viro, siue à muliere, siue à iuvene, siue à se-

Primus coronæ circulus.

Meditari incarnatione Christi quantum iuuet.

ne; siue à diuite, siue à paupere: quia pro omnibus natus est Christus, pro omnibus passus & crucifixus; vt omnes saluaret, omnes à peccatis mundaret, & virtutum floribus adornaret.

2. Cor. 5.

Cant. 2.
Monialis
institutio
atque ad eò
cœnobita-
rũ omnium.

6. Sunt autẽ in isto sermo quinque lilia pro castitatis custodia, virginibus valde necessaria, scilicet, verecundia, taciturnitas, sobrietas, solitudo, & clausura. Hęc valde muniunt virginis aulam, & clariorem reddunt eius coronam. Audi virgo virginum sanctimoniam commendantem. *Virgo* (inquit) *cogitat, quæ Domini sunt vt sit sancta corpore & spiritu, in Christo Iesu Domino nostro.* Quis est iste Iesus, quem sic amant sanctæ virgines, vt relinquunt etiam parentes? Hic est Iesus Nazareus, Dei Patris vnigenitus, filius Mariæ virginis, Spõsus Agnetis, amator castitatis, custos virginitatis, Hic est cõsolator pauperum, defensor viduarum, susceptor orphanorum, qui loquitur ad virgines in Canticis canticorum: *Ego flos campi, & liliũ conuallium.* Ego sanctarum mētium visitator, & inhabitator. Quapropter virgo Christi, si vis celestis Sponso dignè placere, stude flores virgineos & munda lilia intus habere, & omnes sensus tuos foris à deceptionibus custodire.

7. Caue miluum, ò simplex colũba; fuge lupum, mitis agnella; caue serpentem tibi appropinquantem, casta puella; ne per fenestras corporis intret ad cubiculum cordis, & corrumpatur puritas conscientia tua; per incautum visum, vel turpem auditum, aut per ceteros sensus tuos, pronos semper ad malum. Idcirco summè cauenda sunt loca, personæ, tempora, colloquia, salutationes, munera, risus, iocus, aspectus, ornatus, conuiuia, cantica vana. Hęc & alia multa carnis blandimenta mūdus habet; quæ (prò dolor) offert suis amatoribus, currentibus caeca mente ad inferni tormenta! Peribunt enim omnia pulchra & delectabilia sine mora, cum mortis venerit hora. Sunt autem ista terrena & carnalia oblectamenta venenosa virginibus, horrenda pudicis, fugienda deuotis, execranda religiosis, summè cauenda iuuenibus, strictè corrigenda in adultis & incautis. Vera namque discipula Christi, & amatrix castitatis, ab aspectibus hominum se abscondit, ne offēdat Deum, ne amittat Spiritus sancti solarium, ne fortè sibi & alijs sit in periculum & scandalum, & diabolo in ludibrium fiat, quæ erat socia Angelorum. Igitur in quãto arctiori manserit custodia, & ordinis disciplina, tanto pulchriora lilia habebit in sua aureola, & aurea corona: Cumque virgo abscondita, soli Deo placere intendens & cupiens, ab omnibus mūdanicis curis & fabulis se elongauerit & mūdauerit; tunc Christi adspirante gratia, suavis ex ea odor bonæ vitæ, sicut odor myrrhæ & thuris, emanabit: Et multæ filia: Siõ, adhuc sequa-

lo deditæ, audientes sanctam conuersationem inclusæ monialis, excitabuntur etiam ad relinquendum propter Christum omnem seculi vanitatem, vt apprehendant cum virginibus aureæ coronæ pulchritudinem. O quàm sapienter agis filia Sion, quæ mundum labricum spernis, Angelorum Regi nubere & adherere semper intēdis, & ad celestes nuptias intrare festinas, Intra intra claustrū virginum, vbi discas facere voluntatem Domini Regis tui: & prapara te cum sodalibus tuis, vigilando, orando, & expectando beatum aduentum Sponsi tui de celo. Certè si perseveraueris in eo quod cœpisti; erit sine dubio quod desideranter à Domino Deo tuo sæpè petisti.

8. Secundus circulus huius aureæ coronæ, continet fertum ex
 subris floribus colligatum, visu pulchrum, odoratu dulcissimum, Circulus
secundus.
 auditu mirandum, cordi solatiofum. Iste rosa designant carnis castigatioem, mundi despectionem, cordis compunctionem, & sacram meditationem, cum intime compassionis affectu erga Dominicam passionem. Iste rosa crescunt inter spinas & tribulos, & vrticas, id est, inter varias carnis tentationes & hominum vexationes, qui nunc verbis duris, nunc pratis moribus alios inquietant, & deuotionē modesti hominis sæpè perturbāt. Væ illis, & bene his, qui patiuntur molestias ab importunis. Iste rose ideo dicuntur rubeæ siue purpureæ, quia verecundis mentibus dolorem inferunt & ruborem. Attamen fragrant suauiter, si fuerint duriter confricata, quia humiles mentes dulciter respondent & piè, cum fuerint ab iracundis argute & despectæ: Et ampliores gratias Deo reddunt, quia à spinis proximorum ledi & pungi meruerunt. Iste rosa super ignem posite & exustæ, dulcem aquam emittunt, pro medicina vtilem: similiter mitis & humiles igne sancti Spiritus accensi, pro iniuriosis & inuidis piè intercedunt, & lachrymas cum gemitu sæpilis fundunt. Reuera magna sunt patientium merita, magna virginum trophæa, magna apud Deum continentium fulgent præconia; quibus æterna merces cum aurea corona reddetur in coelis, stellis præclarior vniuersis. O virgo mitis & humilis, valde multū potes promereri in presfuris, pro Christi nomine sumptis. Etenim quoties verbum durum aut factum lasiuum patienter sustines, toties rubeas rosas de spinis gignis & producis, & coronam tuam magis clarescere facis.

9. Iste rose inueniuntur in magna copia apud sanctos martyres & virgines Deo dedicatas; qui fide armati, charitate inflammati, & patientia accincti, roseum sanguinem suum pro Christo largiter fuderunt; & coronas triumphales, rosis ac lilijs emicantes, meruerunt habere perpetuas, summo honore gaudentes. Vn-

Tiburtius
martyr.

Dorothea
virgo &
martyr.

de de sancto Tiburtio, nobili martyre Christi legitur, quod iustus super arduos carbones nudis pedibus incedere, ipse in Domino Iesu confidens, intrepidus accessit; & facto sanctæ crucis signo, super igneos globos stetit illæsus, & gaudenti animo iudici respondit: In nomine Domini nostri Iesu Christi; videtur mihi, quod super roseos flores ingrediar, quia creatura ipsa creatoris famulatur imperio. Hinc etiam de sancta Dorothea, nobili virgine & martyre, pulcherrimè fertur, quod ante horam passionis suæ, breuiter orans, meruit impetrare, de paradiso caelestis Sponsi sui Iesu Christi, tres florentissimas rosas cū tribus odoriferis pomellis, quas Theophilo viro scholastico, sibi insultati & non credenti, per puerum Angelici decoris, eleganter transmisit. Quibus ille conspectis conuersus est, & fidelis effectus; atque fidei calore accensus; protinus per martyrij palmam Dorotheam sequens, paradysum lætus intrauit, sicut eidem egregia sponsa Christi Dorothea promiserat.

10. Nemo igitur de istis rubicundis rosas acquirendis desperet, quasi longè positas, & difficulter iam inueniendis. Nam possunt ab omnibus Christianis, & præcipuè à deuotis & religiosis personis, tam die quàm nocte, tam hyeme quàm æstate, studiosè quærì, & fructuosè inueniri; sed debent cautè seruari. Legendo enim Christi passionem, & sanctorum martyrum passionès, rosæ rubæ in libris Ecclesiasticis quæruntur; meditando & orando inueniuntur; iustè, sobriè, castè, & piè viuendo, carpuntur & seruantur. Amplius autem istæ rubicundæ rosæ quærèdæ sunt tempore angustia, iuxta montè oliueti in horto secreto à turbis, in quem introiit Iesus, & discipuli eius, vt orarent. Qui tunc à Iudæis captus, ligatus, percussus, flagellatus, coronatus, crucifixus, vulneratus, & quasi toto corpore cruentus; apparuit omni rosæ rubicundior, preciosi sanguinis sui rubore perfusus & purpuratus. O quàm multas rubeas rosas, ex singulis plagis & vulneribus suis, mitissimus Iesus produxit, omnibus aromatibus suauiores & pulchriores. Nempe, quanto sapius rosæ istæ aspiciuntur, diutius teruntur, diutius mente reuoluuntur, tanto vehementius fragrant, dulcescunt, florent, rubescunt, crescunt, & dilatantur. Excedunt enim rosæ Iesu Christi Nazarenæ, in rosæto passionis eius ortæ, & in Hierusalem quasi in mortariolo à Iudæis cōtrita, omnium sanctorum martyrum ac virginum passionès, dignitate, magnitudine, suauitate, pulchritudine, & omnium gratiarum plenitudine, ab ortu solis vsque ad fines orbis terræ. Sunt autem istæ rosæ valde præciosæ, & ad ornandum cuiuslibet deuotæ animæ coronam habiles & formosæ; ita quod nullo præcio mundi valent existimari, nec à mercatoribus comparari, neque

neque in apothecis medicorum inueniri.

11. Vbi ergo possunt discerni, & acquiri? Non in foro, sed in choro; non in platea, sed in Ecclesia; non in bello, sed in cella; nō in tumultu, sed in silentio; non in risu, sed in planctu; non in cō-
uiuio, sed in ieiunio. Verū specialiter à cōtemporibus seculi, crucem suam quotidie tollentibus, & in passione Christi feriosè meditantibus, citiùs inueniuntur, & vberius infrā Missam colliguntur. Valde enim recreant tristes animos, & confortant aduersitate depressos. Oportet autem deuotam animam, magnam sibi adhibere custodiam, ne dolosus raptor diabolus, in hunc hortū rosarum, cum figmentis suis pēssimis, subito veniat, & si arcam cordis apertam inuenerit, suaues Christi rosas exinde tollat, & foetidas vrticas & nigros carbones iterum silenter immittat. Vbi est tunc Iesus, vbi crux, vbi clauis, vbi lancea, ad fugandū hostem malignum de arca tua? Surge & vigila, clama & ora, Iesum inuoca, & crucifixum adora. Imprime tibi signum sanctę crucis, contra hostem omnis virtutis. Arripe lanceam Longini militis, cōtra terrorem saui leonis. Claude cor tuum, contra virus serpentis. Confirma illud tribus Domini clauis, quasi tribus fortibus feris, ne callido & rabido hosti pateat tam facilis intrandi locus ad abdita cordis.

12. Tertius circulus continet fertum, ex blaucis & glaucis floribus optimè compositum, super omnia agri gramina odoriferum, caelestibus mysterijs plenum. Rectè enim ad decorem virginialis coronę huiuscemodi flores pertinēt, qui puritatem cum virginibus seruant. Et si bene intelliguntur, non parum religiosorum mores ædificant, qui terrena funditus reliquerunt. Igitur blauci flores, qui speciem tenent ætherei coloris, designant cōtemplationem glorię caelestis, & magnum desiderium perfectorum & incluserum; qui oblitis omnibus infimis & presentibus bonis perituris, meditantur aeterna, inhiantque incessanter ad presentiam Dei & Angelorum confortia; vbi omnia sunt tranquilla, iucunda, atque perfecta. Hi in oratione frequenter accē-
si, cupiunt cum beato Paulo à vinculo corporis dissolui, & cum
Heliā in igneo curru ad cælum transferri, & Christo in regno eius feliciter presentari. Vbi semper gaudeant & epulentur in cōspectu Dei, laudando & canendo cum Angelis sanctis, sine omni impedimento & labore, altissimas laudes summę Trinitati, in perpetuas aternitates. Hi flores, scilicet meditationes de caelestibus gaudijs, valde ornant coronam cuiuslibet sacrę Virginis, & animę fidelis, Christum cordialiter amantis, & ad Deū fontem viuum auidè sitientis.

13. Hi sacri flores, maximè inueniuntur & leguntur in Euāgelicis

Tertius
circulus.

Phil. 1.
4. Reg. 2.

cis pratis & hortulis Saluatoris, meditando de gaudijs dominicae resurrectionis, ascensionis, & Spiritus sancti donis; & de miraculis per Apostolos Christi in primitiua Ecclesia, in nomine Iesu gloriose perpetratis. Simili modo, ex speciali deuotione capiuntur flores caelestis laetitiae, in singulis festiuitatibus beatissime virginis Mariae, & aliorum sanctorum natalitijs, quando de ipsis deuotè in Ecclesia cantatur, legitur, & celebratur, & de aeterna sanctorum gloria desideranter cogitatur. Toties namque flores aetherei splendoris, in anima contemplatiua ad Deum suspensa oriuntur, crescunt, & dulcescunt; quoties ex memoria caelestis gloriae mens compingitur & accenditur, & ad praesentiam Christi & sanctorum suspirat & anhelat. Vnde saepe per feruida desideria sursum respicit, & ex intimis praecordijs cum Elia clamat & orat: *Sufficit mihi Domine, tolle animam meam*; quia melior est dies vna in atrijs tuis, super millia huius vitae gaudia.

3. Reg. 19.

14. Sed rursus considerandum, quod tunc nobiles istae rosae, de corona deuotae animae cadunt, sordescunt, & arescunt, cum in infimis, vanis, & curiosis rebus, mens incipit delectari, aut frivole foris occupatur; & ex quodam torpore pressa, negligit caelestia meditari, omnibus visibilibus praeferenda, & omnibus thesauris mundi meliora. Vnde & beatus Paulus discipulos suos ad florigeram patriam exhortans, ait: *Quae sursum sunt quaerite, ubi Christus est in dextera Dei sedens: quae sursum sunt sapite, non quae super terram. Quare? Quia cito praeterit figura huius mundi; & nihil permanet sub sole, quod potest cor hominis satiare.*

Col. 3.

1. Cor. 7.

Miserationis affectus induendus exemplo Christi.

15. Sunt etiam in hoc virgineo ferto multi pulcherrimi flores, crocei & caerulei coloris, igneam habentes splendorem, aspectu delectabiles, odoratu suaues, tactu lenes & flexibiles. Isti pertinent ad vitam actiuam, & designant copiosius affectus cordis; ad subueniendum debilibus & infirmis, & dulces sermones ex ore prudentis, ad consolandum tristes & grauatos, ne deficiant in tentationibus & laboribus quotidianis. Sic enim lex Dei praecipit, & charitas fraterna exigit, ut fortis debilem portet, prudens instruat ignarum, mitis compescat iratum, feruidus excitet torpentem, letus consoletur tristem, maturus corripiat dissolutum, discretus refrenet nimium, humilis reprimat superbum, simplex cohibeat curiosum, stabilis retineat vagum, taciturnus increpet verbosum: ut silentio suo aedificet potius audientes, quam verbis effusis. Ex istis croceis floribus, odor suauissimus saepe manat, qui animos debiles spiritalibus fomentis confortat, ut in virtutibus magis proficiant. Hinc est, quod diuus Paulus, multis virtutum floribus ornatus, ad colligendum charitatis flores discipulos hortatur, dicens: *Per charitatem seruite inuicem, quia sumus inuicem*

Ephes. 4.

ezm membra. Et iterum: *Alter alterius onera portate, & sic adim-* Gal. 6.
plebitis legem Christi. Isti flores fraternæ compaſſionis & erudi-

tionis, inueniuntur plenius in agro dominicæ prædicationis; ſci-
licet in dulcibus Chriſti ſermonibus & octo beatitudinibus: in
myſticis parabolis, & iucundis reuelationibus regni cæleſtis; in
ſignis varijs, ſuper infirmos & obſeſſos: in miſericordia, ſuper e-
genos & pauperes; in benignitate, ſuper peccatores & pœniten-
tes; in manſuetis verbis ad duos & peruerſos; in honeſtis mori-
bus, & humilibus obſequijs, & penurijs rerum coram diſcipulis
ſuis; in fatigatione teneri corporis ſui, & longa pernoctatione
in orationibus deuotis, in altis môtibus & locis ſecretis, ad medi-
tandum de cœleſtibus gaudijs aptis. Ecce, quot ſacri ſermones,
tot pulchri flores: quot myſtica parabola, tot nobiles roſæ. Et
quando de regno Dei & Angelis Ieſus loquebatur Apoſtoliſ, tunc
flores æthereos amicis ſuis oſtendit, in cæli ſecretis. Et quando
mandatum nouum eis dedit, vt inuicem ſe diligere, atque pe-
des eorum lauit, tam verbo quàm exemplo eos inſtruendo; tunc
optimi odoris fragrantiam ex croceis floribus, inter eos diſperſit.

16. O quàm ſtupendam ſignum fecit Ieſus, cùm ſeipſam præ-
buit omnibus verè humilitatis exemplum? O mirum ſuper om-
ne mirum, quòd omnium ſanctorum ſanctiſſimus, & omnium
dominorum altiſſimus, fit omnium ſeruorum ſuorum ſeruus in-
firmus; quòd ſumma maieſtas inclinauit ſe ſponte, infra homi-
nes ſimplices & pauperes ſuos commenſales: dicens: *Ego in medio* Luca 22.
veſtri ſicut qui miniſtrat: non enim veni miniſtrari, ſed miniſtrare. &
ego Dominus & magiſter veſter veſtros laui pedes, & vos debetis alter Ioan. 13.
alterius lauare pedes. Quid plus Domine? Alius pro alio orare de-
bet, exemplo inſtruere, neminem lædere, omnibus benefacere
velle. Iſti flores fraternæ compaſſionis & piæ ſubuentionis, val-
de ornant coronã virginæ puritatis, & vitam religioſæ cõuerſa-
tionis: tam in contemplatione cæleſtium ſecretorum, quàm in
viſitatione languentium proximorum. Tunc enim flores virtu-
tum inter fratres ſuauius redolent & vberius creſcunt, cùm deuo-
tus contemplator Angelicos ordines ad horam deſerit; & ad ſer-
uiendum infirmis & egenis lætus accedit, quaſi Chriſtum in præ-
ſenti videret. Cùm etiam ſtudioſus lector ſcripturarum, aut dili-
gens ſcriptor librorum, vocatus codicem claudit, & pennam de
manu ponit, & ad ſonum pulſantis ſtatim ſurgit, & ad chorum
vadit, aut ad communem laborem conuentus incunctanter pro-
perat. Tunc noui flores in horto cordis eius, per gratiam ſancti
Spiritus cum fructibus obedientiæ incipiunt oriri, dilatari, & ma-
gnificari, & ipſi ad maximum meritum, & pulchriorem coronæ
ornatum computabuntur. Præcauendum tamen amatori ſolitu-
dinis,

Humilitas
Chriſti
miraculũ
omnium
maximum.

dinis, & deuotæ meditationis speculatori, à leuitatibus & rumoribus; ne per longas occupationes & superfluas locutiones, perdat suauitatem vnguenti mystici, & saporem mellis extinguat leuis infectio fellis & aceti. Quis enim est tã deuotus in oratione, tam studiosus in sacra lectione, tam strenuus in operatione; qui tam citò se recolligit ab intra, quàm facilè labitur ad extra? Quis tam citò consolidat fracta, quàm facilè frangit aliqua? Quis tam citò immunda lauat, quàm facilè in lutum cadit? Igitur, ô Virgines Christi, ô Religiosi serui Dei, state super custodia cordis & oris vestri: ne corrumpantur sensus vestri, per varia desideria mundi, quæ nihil profunt ambulatibus in eis cum magnis periculis & angustijs. Ecce innumeris fallacijs & laqueis mundus est plenus. Ideoque secundum verbum Christi, oportet vigilare & orare, contra tentationes & tribulationes ab omni parte surgentes; & ad bene agendum non deficere, quamdiu vires assunt, & tempora gratiæ promerenda florent. Non enim est corrigiam calceamenti perdere, gratiam Dei amittere, tempus poenitiæ negligere, dies vanè consumere, & vitam æternam pro modico delectamento despiciere.

Luca II.

17. Recogitate immensam bonitatem Christi, super omne genus humanum, quanta bona fecit, quanta mala pertulit, & quam magna præmia electis suis post huius vitæ certamina promisit. Habete bonam fiduciam in Domino semper, & ad auxilium diuinum in omni necessitate recurrite; & in tempore tribulationis nolite desperare, nec ab oratione cessare. Capiatis notabile exemplum patientiæ & perseueratiæ, de sancta Agnete, virgine Christi & martyre: corpore quidem iuuenula, animo cana: statura paruula, meritis magna: sexu infirma, fide fortissima: vestibus spoliata, virtutibus ornata, quæ vt diabolum & comites eius vinceret, ad Christum deuotis & sedulis precibus conuolabat. Cumque humana rabies non cessaret, sed diabolo instigante igne copiosum pararet, ipsa intrepida manens in medio flammarum, expansis manibus orabat, Christum corde & ore laudabat: atque per martyrij palmam, ad Sponsum suum peruenire optabat, quæ super omnia sincerissimo amore diligebat. Plus enim valuit ingens amor Christi in sola fragili virgine, quàm tyrânicus furor armatus gladio & igne. Idcirco speciosissimam hanc auream coronam, cum tribus floridis fertis ornatam, habere meruit. Quia mundum spreuit, carnem domuit, diabolum vicit, tyrannum derisit, præmia calcavit, poenas superauit, & ad Christi gloriam pro Christo moriendo felicissimo fine peruenit. Nunc omnes pariter oremus, & clamemus ad Dominum nostrum Iesum Christum, amatorem castitatis, innocentiæ, & omnis puritatis; vt doceat nos

nos Angelicā vitam in fragili carne imitari: & cum sanctis virginibus, castitatem mentis & corporis, præcipuè amare, venerari, & conseruare. Amen.

Oratio.

18. **O** Dulcissime Domine Iesu Christe, flos omnium virtutū, castissimè amator virginum, fortissime debellator demonum, strictissime extirpator vitiorum, fragilitatem meā propitiū respice: & per intercessionem beatissimæ matris tuæ virginis Mariæ, & dilectæ spōsæ tuæ sanctæ Agnetis, virginis ac martyris venerandæ, auxilium mihi supernæ virtutis impende; vt discam terrena cuncta despiciere, & amare cælestia: vitijs resistere, & tentationibus non consentire; virtutibus firmiter adhærere, honores fugere, delicias vitare, peccata commissa plangere, occasiones malorum cauere, à praua consuetudine abstinere, cum bonis conuersari, & in bonitate perseuerare, quatenus dono gratiæ tuæ merear coronam æternæ vitæ, cum sancta Agnete & cum omnibus sanctis, æternaliter in regno tuo possidere. Amen.

*Oratio in
memoriam
D. Agnetis.*

Exemplum.

19. **F**RATER quidam domus nostræ, capitis dolorem frequenter patiebatur, & ideo nonnunquam exire chorū cogebatur. Habebat autem specialem deuotionem ad sanctam Agnetem, venerabilem virginem, patronam nostram, multę pietatis dulcedine affluentem. Desiderauit ergo ingenti cordis affectu sacras reliquias eius visitare in Traiecto; quę ibidem in arca argentea, auro tecta, in ecclesia cathedrali sancti Martini honorificè conseruantur. Contigit ergo vt cum Priore suo pergeret, ad præfatum summæ reuerentiæ locum visitandum: & veniens ad præfatę cathedralis Ecclesię aulam, multis sanctorum reliquijs decenter ornatam, petijt à custode sibi ostendi beatissimæ Agnetis arcam, ob deuotionis suę instantiam diu desideratam. Tunc sanctarum reliquiarum custos ait: Non facilè licet mihi referre preciosam sanctæ Agnetis arcam: sed libenter vobis antiquam almæ virginis capsulam ostendam, in qua sacrę reliquiæ eius diu requieverunt, ad Dei laudem & gloriam. Quod frater audiens lætatus est & consolatus, expectans honorabilem sibi loculum præsentandum. Quo viso & aperto inclinauit se reuerenter: & osculans sanctum scrinium, intromisit caput suum confidenter, sperans sibi auxilium meritis sanctæ Agnetis affuturum inhesitanter. His igitur actis, maximas gratias egit Deo, & sanctæ Agneti virgini, quod patentibus oculis suis hæc meruisset intueri. Qui ex hoc tempore & deinceps à pristinis doloribus releuatus est, non solum in corpore, sed etiam ampliori deuotione profecit in mente; atque reliquum vitæ suæ tempus iucundo

aiucundo & felici agone in feruore spiritus bene terminauit.

2. *Aliud exemplum.*

20. **A**LIVS quidam frater, cum in profesto sanctę Agnetis ad refectorium legisset, accidit ei improvise, quod postea solus comedens, os piscis in ore eius frangeretur; & palato tam fixo inhareret, ut acumen eius nec extrahere nec expuere tunc valeret. Quapropter contristatus valde, & timens periculum vocis ex hac læsione sibi imminere, expectavit patienter horam vespertinam, de sancta Agnete solemniter in choro decantandam. Cumque cantor responsorium, Pulchra facie, altius incepisset, & conventus chori latis vocibus, ad honorem sanctę Agnetis, residuum prosequeretur, deuote cantando & laudando; cepit frater læsus pariter concinere, & sanctam Agnetem dilectam & benignam patronam suam suppliciter inuocare; ut in ea hora sibi subueniret, & de ista læsione liberaret. Et, o mira Dei clementia, & quam ineffabilis virtus eius & potentia, qui non deserit sperantes in se, de quacumque tribulatione clamauerint ad eum. Statim namque, cum hæc verba cum conventu caneret; (Intercede pro omnibus nobis,) sensit quendam pruritus in palato gutturis, cepitque parum tulsire, & in instanti cum saliva oris exspuit aculeum piscis, sine dolore sui gutturis. Tunc alacer effectus, gratias egit Deo, & sanctę Agneti virgini, quod tam cito meruisset exaudiri & curari. Finitis autem vespers, mansit silenter in choro, prosternens se humiliter super scabellum pedum suorum, osculando pavementum asserum ex intimo cordis affectu: congratulans in secreto, de tanto beneficio meritis sanctę Agnetis sibi collato. Deinde magis volens certificari de presenti facto, quæsiuit aculeum piscis ex ore proiectum, & inuenit eum in arena prolapsum: Quem secum tollens ad cellam, posuit iuxta sanctę Agnetis imaginem; ob eius specialem dilectionem perpetuè recolendam. Cuius sacro patrocinio pius Dominus ab omni periculo nos semper & ubique dignetur custodire, & in bona conuersatione cum omnibus nobis in oratione commendatis conseruare. Amen.

3. *Exemplum aliud.*

21. **F**VIT in ciuitate Svvollesi ciuis quidam, Hermannus de Oeuer nominatus, diues & honestus, pius & misericors super pauperes, atque in hospitali sancti Spiritus, fidelis infirmorum & egenorum procurator. Hic, quadam turbatione orta in ciuitate contra eum & quosdam conciuēs eius, confugit ad monasterium nostrum, in monte sanctę Agnetis virginis, hospitandi gratia. Qui pro sua probitate & mansuetudine susceptus est, & benignè tractatus cum multa charitate & fraterna beneuolentia.

Modico

Modico autem tempore transacto, didicit Confiteor legere, & sacerdoti ad Missam ministrare, licet iam senex esset, & literas penitus ignoraret. Quod cum tanta diligentia & deuotione fecit, ut alijs aliunde occupatis, sæpè bis vel ter vno die sacerdotibus ad Missam libenter & alacriter ministraret. Siquidem venerabili patri nostro VVilhelmo Vormken, tunc temporis Priori domus nostræ, speciali amatori sanctæ Agnetis, frequenter infra summam Missam choro canente, ipse retro in Ecclesia superpellicio indutus, magno cum affectu ministravit.

Accidit autem quadam vice, ut ipse quasdam pecunias ex cella, in qua morabatur, perderet: de quibus vehementer doluit, mirans quis hoc fecisset: (nondum enim sua resignauerat, sed sicut hospes & amicus fidelis inter fratres in ambitu claustrum habitabat.) Nam infra meridianum prædium, quidam alienus & ignotus, latenter per fenestram apertam, cameram eius intrauit, & quantum sibi placuit, furatus est, & citò recessit. Prandio itaque facto, cum Hermannus post gratias dictas cellam suam intraret, pecunias suas querens non reperit: & satis contristatus, vni conuerforum fratri Ioanni de Eme, sibi familiari, cōquerendo dixit; O bone dilecte frater Ioannes, sunt hîc fures in domo? Qui ait: Non utique, bone Hermanne. Tunc ille furtum sibi iam factum reuelauit, dicens: Perdidi pecunias, quas habui in cella, & modò infra prandium sunt secretè furatæ. Cui frater Ioannes, consolando tristem respondit: Non cogites bone amice, quòd aliquis fratrum nostrorum, aut ex familiaribus domus huius, hoc fecerit. Sed fortè aliquis extraneus hospes, qui hortum pomarij intravit, tentatus hoc egit; sicut quandoque præteritis temporibus experti sumus, vestibus occultè furatis. Audiens autem hæc venerabilis Pater & Prior noster VVilhelmus cōtristatus est valde; & omnes fratres de damno boni viri ex confusione furti doluerunt. Tunc quidam fratrum nostrorum, ipsi magis familiares, consolando & ad patientiam hortando dixerunt ei: O Hermanne charissime, sitis modò patientes in isto: quia fortè Dominus Deus noster non vult, quòd occupetis amplius cor vestrum cum pensuistis istis. Faciatis ergo nunc de necessitate virtutem: & offeratis eas Deo & sanctæ Agneti, pro salute animæ vestræ: Et si postea contingeret vos iterum eas acquirere, quòd non velitis inde aliquid retinere: sed ad cultum Dei & ministerium sanctæ Agnetis, omnia prouenire debeant. Fecit bono animo & pia intentione, quod consultum est; vouens sponte omnia Deo plenè, & beatæ Mariæ Virgini, & sanctæ Agneti patronæ Ecclesiæ nostræ, breui tempore consecratæ. Igitur oblatione ista votiua consummata, venit post triduum nuncius bonus de Syvallis, missus

à do-

à Domino Ioanne Haerlem, tunc rectore deuotarum sororum Beguinarum, dicens: Fratres non sitis solliciti & tristes de pecunijs perditis, citò eas recipietis, Deo fauente. His auditis gauisus est Hermannus, & cum eo Prior noster, & totus conuentus. Quis autem fuerit iste fur & raptor, clericus an laicus, hucusque nescitur. Nam speratur, quòd pœnituit, & domino Ioanni secretò, vt ad monasterium omnia remitteret, supplicauit, quòd etiam tacito nomine fideliter fecit. Empta sunt autem & parata de pecunijs illis receptis, ad sancta Agnetis honorem, duo ornamenta sacerdotalia, & calix vnus argenteus deauratus, titulo Hermanni de Oeuer sub pede calicis inscripto.

4. *Aliud exemplum.*

22. **Q**UIDAM frater domus nostræ, celebrans in domo capituli in altari sanctæ Agnetis virginis, diabolo insidiantè subito tentatus est in Missa de fide & sacramèto corporis Christi, in quo sapius habuit cõsolationem & deuotionem magnam. Sentiens ergo grauem influere quæstionem, conuertit se citò ad piùm Dominum Iesum, cum gemitu & recta fidei intentione orando. Moxquæ audiuit diuinum responsum intus sibi dictũ: Crede sicut sancta Agnes, Cæcilia, Barbara, & aliæ sacræ virgines crediderunt: quæ pro Christo passæ sunt, & de nullo verbo in fide dubitauerunt. His auditis cessauit tentatio, & quæstionis dubitatio. Et sapius postea contra diabolicam immisionem hæc verba reuoluit: Crede sicut Agnes, Cæcilia, & Barbara, & nunquam errabis in fide Catholica. Nam tot sunt testimonia vera, quot sunt sancta verba in Biblia.

5. *Exemplum aliud.*

23. **A**LIVS etiam quidam de fratribus nostris infirmus, in eodem loco & altari ex deuotione cõmunicauit: qui diu baculis se sustentans, curuus incedere solebat. Sed post celebrationem Missæ, virtute Christi & meritis sanctæ Agnetis, sic cõualuit, vt baculos suos post Missam ibidem relinqueret, & postea ad chorũ & conuentum lætus & rectus transfret. Mirante autem quodam fratre de isto facto, sciscitari piè cœpit, quid ægrotus egerit, & infra Missam cogitauerit. Respondit sanatus: Cogitauit & reuoluit verba sancti Euangelij, Luca referente de Domino nostro Iesu Christo: Et omnis turba querebat eum tangere, & virtus de illo exibat, & sanabat omnes. Bona ergo fides & virtus Sacramenti, cum precibus sanctorum, sanare adhuc possunt mente & corpore debiles, vt fiant feruentes in amore Dei, & ad omne opus bonum promptiores, & suis Prælati sine mora obedientes. Hæc sunt æternæ salutis miracula, quæ adhuc frequenter operatur Christus cum deuotis mira clementia.

6. *Aliud*

6. *Aliud Exemplum.*

24. **A**ccidit quodam tempore in quadragesima, quòd quidam frater rogatus fuit celebrare Missam manè circa horam quintam, pro hospitibus & tota domus nostræ familia: sicut confectum est fieri pro bona custodia laborantium in officiis, & pro itinerantibus in via propinqua vel remota. Frater autem ille piè annuit, & ex charitate libenter fecit, pro quo rogatus fuit. Erat tunc festum sancti Gregorij Papæ, quem frater speciali affectu diligebat; quia in eius festo, scholas ad discendum alphabetum, cum aliis pueris primitus intrauit. Cum ergo accessisset ad altare, cœpit cogitare qualem Missam vellet legere, de ieiunio vel de S. Gregorio. Statim venit ei ad mētem: Tu nondum legisti Missam in hac hebdomada de sancta Agnete, pro speciali causa tibi commissa. Lege ergo modò de sancta Agnete, cum collecta de sancto Gregorio, & postea cantabis Missam de eo in choro, cum toto conventu, corde iucundo. Fecit sic in nomine Domini cum bona fiducia, soluendo vota sua de sancta Agnete patrona nostra, Christo summè dilecta. Omnibus igitur in ecclesia ferè congregatis & Missam audientibus, contingit periculum incendij in domo agriculturæ nostræ, nemine adhuc sciente. Sed pius & misericors Deus optimè providit, quòd incendium citò extinctum fuit. Nam laicus quidam donatus noster Matthias nomine, post elevationem de ecclesia exiens supervenit, & fomitem ignis extinxit. Quod meritis sanctæ Agnetis confidimus ascribendum, de qua tunc specialiter legebatur Missa, ad rogandum pro pia causa Dominum. Deus enim, qui beatam Agnetem in medio flammaram, expansis manibus orantem, illasam conseruavit: ipse illo die domum nostram cum omnibus suis utensilibus incombustam, precibus & meritis eius, clementi bonitate custodivit. Vnus enim laicorum ad audiendam Missam, cum aliis intrauit ecclesiam, & neglexerat sub tecto domus lucernam extinguere; quæ combusto ligamine, cecidit super segetes ibi iacentes, & accendit. Sed pius Dominus omnia videns, & inopum preces misericorditer attendens, huic periculo per alium (ut prædictum est) tempestiuè subuenire concessit. Audiens autem deuotus & prædilectus Pater noster, frater Theodericus Cliuis, tertius domus nostræ Prior venerabilis, periculum incendij accidisse, & Dei gratia citò cessasse, primò satis expanit, nec mirum. Deinde consolatus est, & gratias egit Deo, quod tam graue periculum non processit, sed repente dissipatum fuit. Cum ergo tumor incendij ad aures aliorum peruenisset, frater, qui de sancta Agnete missam eodem die celebravit, secretè ad Priorem patrem suum accessit, & humiliter ei indicauit: Dilecte Pater, gratias

agamus Deo & sanctæ Agneti patronæ nostræ; quia Missa de ea hodie lecta fuit pro speciali causa: & spero, quod fideliter pro nobis oravit, & ab incendio isto nos Dominus liberauit. Tunc bonus pater & pius pastor, congaudens magnificè, utpote castus amator sanctæ Agnetis, iniunxit speciales orationes fratribus; atque largiores eleemosynas distribuisti pauperibus, pro tam euidenti protectione ab incendio præfenti, & ab omni malo futuro, Amen.

Aliud Exemplum.

25. **V** Ir quidam furatus est equum, ex pascuis monasterij nostri montis S. Agnetis, quem secum duxit ultra milliare à monasterio nostro situm: putans se esse securum, & ad propriam domum cum præda prosperè rediturum. Veniens ergo ad villam quandam, ligauit equum cum resticulo ad stipitem cuiusdam sepi in biuio, & intrans hospitium sedit ibi ad bibendum, & modicè quiescendum. Interim verò equus solus foris stans, & nullum adesse videns; quodammodo impatienter motus, quòd in loco alieno esset, & à domo suæ habitationis violenter abductus, cœpit caput suum frequenter hinc inde agitare & pedibus calcitrare. Et tandem lorum, quo ligatus erat, hac illacque distraxit, donec penitus solueret ligaminis nodum. Cumque se liberum & enodatum iam sentiret, & sessorem suum diu expectando non perciperet: & quia naturale est animali ligato diligere libertatè, & ad suum tendere stabulum consuetum, statim vertit caput suum ad viam rectam, qua venerat; & solus (Deo ducente) fortiter currens, ad portam monasterij saluus peruenit. Ibi que morosè stans & expectans in loco sibi noto, à portario & colono nostro bene cognitus est & latanter introducitur, de quo Deus æternaliter sit benedictus. O beatissima Agnes semper honoranda, cuius hoc meritis deputamus; quia in multis necessitatibus nostris tua patrocinia experti sumus. Ideoque Christum in te prædicamus, & deuotè inuocamus & laudamus: gratias agentes Deo semper, pro omnibus bonis suis misericorditer nobis sæpè collatis, Amen.

IN DEDICATIONE ECCLESIE.

SERMO XXVIII.

De quinque luminaribus Templi.

Matth. 21.
In festo
dedicationis
Ecclesie
sermo.

1. **D** Omus mea, domus orationis vocabitur, dicit Dominus. Dilecti fratres, hodie est solennis festiuitas dedicationis ecclesie nostræ, quæ ab omnibus in hoc loco habitantibus debet deuotè & iucundè celebrari: & mentes celebrantium, ad superna Angelorum gaudia incitare. Ad hoc enim omnis ecclesia construitur & dedicatur; ut in ea diuinæ laudis obsequia agantur: & orationes fidelium in loco sancto citius & plenius à Deo exaudiri mereantur.